

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

NEWSLETTER

ÚNOR 2021

ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT
A MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ

Milé kolegyně, milí kolegové,

jsme rádi, že vám můžeme nabídnout náš Newsletter i v roce 2021. Ačkoli jsme doufali, že v tomto čísle se již budeme s radostí opět věnovat vzdělávání a akcím "naživo", nad vším stále visí velký otazník. I přesto však věříme, že v následujících měsících se již naše plánované aktivity budou moci uskutečnit. Zároveň však počítáme s různými variantami, a proto v tomto čísle najdete jednak běžnou nabídku kurzů a účasti na projektech, jednak ale také pozvánky na online semináře, konference a debaty či tipy na distanční výuku.

Co tedy konkrétně najdete v tomto čísle?

Již za pár dní se můžete připojit k **sérii online seminářů o místně zakotveném učení**, pozvánku najdete hned v prvním příspěvku. Dále nabízíme také zapojení do projektu ŠUŽ se zaměřením na klima nebo možnost si s dětmi sehrát **naši online simulační hru** o dopadech klimatické změny a adaptačních opatřeních.

Tradičně se vám představí další dvě krajské koordinátorky ŠUŽ a nechybí ani rozhovor s paní učitelkou (a zároveň ředitelkou) ze školy realizující ŠUŽku. Zároveň nám tato paní ředitelka sepsala krásný **inspirativní článek o jejich cestě labirintem ŠUŽ** i o tom, jak lze veleúspěšně na projekty ŠUŽ navázat a stát se "mediálními hvězdami" :-)

Tentokrát máme velice bohatou nabídku akcí a novinek ze SEVERu, např. nové výukové materiály z projektu "Biomimikry", možnost se zapojit do projektu o přírodních zahradách nebo navštívit naši novou **listovnici v Horním Maršově** - hned, jak to bude umožněno :-). Nepřehlédněte také **Přílohy**, kde najdete podrobnosti o lákavé **nabídce pro školy se zúčastnit ročního projektu rozvíjejícího principy MZU** ve výuce a také **pozvánku na online konferenci o demokracii a vzdělávání**, která se koná již za pár dní.

V roce 2021 vám přejeme opět především pevné zdraví, naše další přání jsou však určitě velmi odlišná od těch loňských, kdy jsme nikdo netušil, jaký rok a jaké výzvy nás čekají. Nyní již naopak víme a doufáme, že tuto výzvu zvládneme překonat co nejdříve. K tomu vám přejeme ještě trochu trpělivosti a potřebného optimismu! :-)

Za tým ŠUŽ a MZU

Silvie Kozlovská a Eliška Hájková
Středisko ekologické výchovy SEVER

POZVÁNKA NA SEMINÁŘE MZU

Sdružení SPLAV, z.s.

se sídlem Skuhrov nad Bělou 84, 517 03
IČ: 26983389

kancelář: Javornická 1560, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
www.sdruzenisplav.cz

JAK ZAKOTVIT V MÍSTĚ

3 semináře k místně zakotvenému učení

Online na platformě Microsoft Teams

I když zatím všichni sedíme u stolu nebo monitoru, zveme Vás na sérii tří seminářů ke vzdělávacímu přístupu Místně zakotveného učení pro pedagogy všech stupňů ZŠ a SŠ z regionu Rychnovska

Chcete, aby ...

*... se žáci učili prostřednictvím zkušeností s místem, kde žijí, a věci týkající se jejich každodenního života?
... se z nich stali aktivní občané, zodpovědní správci místa a obce?*

SEMINÁŘ I. – úvod do místně zakotveného učení

17. února 2021 od 13h

Účastníkům bude prostřednictvím aktivit a příkladů představen koncept a principy místně zakotveného učení a jeho přínosy pro žáky.

Na semináři se dozvíte a vyzkoušíte si:

- Jak začít objevovat „místo“, kde žijí či
- Jak prostřednictvím místa učit "velká" (= celospolečensky významná) témata.
- Jak využívat všechny aspekty místního prostředí (přírodních, kulturních, historických a sociopolitických souvislostí) jako jednotliho kontextu pro výuku.

Představíme vám dlouhodobý program, který může žáky vést k osvojení postojů, dovedností a činností nutných k zodpovědné správě místa a péči o něj - např. Škola pro udržitelný život, do nějž se můžete zapojit.

Součástí semináře budou i příklady dobré praxe ze škol, práce se žebříkem MZU.

Seminář II. – online nástroje programu Škola pro udržitelný život a Místně zakotveného učení.

23. února 2021 od 13h

Nabízíme vám možnost společně projít některými nástroji na hlubší poznání místa v době distančního vzdělávání a zamýšlet se, jak dané aktivity zapadají do výuky.

Na semináři se dozvíte a vyzkoušíte si:

- - tipy na online nástroje/ aktivity rozšiřující nebo naplňující MZU vhodné pro distanční výuku
- - jak vzdělávat žáky prostřednictvím pomůcky ekomapa a její návaznosti na průzkum udržitelnosti v místě
- - návod, jak se na aktivity dívat/přemýšlet/pracovat s nimi, aby zapadaly do výuky

Seminář je určen všem základním a středním školám.

Seminář III. – Jak vzdělávat o klimatické změně skrze Místně zakotvené učení?

2. března 2021 od 13h

Doškolovací seminář k Místně zakotvenému učení zaměřené na téma klimatická změna v místě. Nabízíme vám možnost společně sehrát online podobu simulační hry - Jak se žije v Podnebině a v návaznosti na hru představit aktivity v místě zaměřené na řešení dopadů klimatické změny.

Na semináři se dozvíte a vyzkoušíte si:

- Sehrávku hry „Jak se žije v Podnebině“, která představuje, jaká adaptační opatření na změnu klimatu je možné realizovat na místní úrovni.
- Ve hře se účastníci stávají zástupci obce, kteří se každý rok rozhodují, zda a do jakých adaptačních opatření jejich obec bude investovat. Poté sledují, jestli jim opatření pomohlo vyrovnat se s dopady klimatické situace daného roku, které však nelze předvídat.
- Po sehrávce hry se budeme věnovat její reflexi, a jak je možné s hrami a tématem klimatické změny pracovat dále ve výuce.

Seminář je určen všem základním a středním školám, hra je určena pro žáky II. stupně.

Další informace naleznete na www.skolaprozivot.cz a na FB @skolaprozivot. Kontakt pro informace o obsahu: suz@ekologickavychova.cz

Akce je financována z Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání II. v SO ORP Rychnov nad Kněžnou a je pro účastníky zdarma. Přihlášky prosím na [zde](mailto:petrk@sdruzenisplav.cz) nebo na tel. 739 257 170 či mail petrk@sdruzenisplav.cz.

Přihlašovací kód vám bude zaslán před konáním semináře na váš email.

Aktivní odkaz k přihlášení **[ZDE](https://www.skolaprozivot.cz)**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MLADÍ PRO KLIMA – JDEME DO TOHO, S VÁMI, S ACTIVE CITIZENS FUND A S ODVAHOU!

Ve školním roce 2021/2022 s Vámi projdeme novou cestu tzv. **klimatické ŠUŽ** i v našem jedinečném projektu s názvem Mladí pro klima. Projekt byl podpořen v grantovém řízení programu Active Citizens Fund a v současné době probíhá příprava metodických podkladů pro tvorbu Místních akčních plánů pro klima. Zapojování mladých lidí, vzdělavatelů a samospráv do ovlivňování klimatické změny má smysl, kroky směřující k přijetí adaptačních a mitigačních opatření na místní úrovni jsou důležitá.

Program **Školy pro udržitelný život** je díky síti regionálních konzultantů a partnerských organizací základním stavebním kamenem naší společné participativní práce na ukončení klimatické krize. Účastníci projektu se mohou těšit nejen na setkání se zástupci konsorcia na celorepublikových konferencích, ale také na menších vzdělávacích seminářích a odborných akcích.

Na klimatická opatření, např. od akce „do školy na kole či pěšky“ až po zadržování dešťové vody, je v projektu připraveno symbolické finanční krytí. Smysl konání takovýchto aktivit a sledování změn, které díky nim nastanou, není jen v pozitivním vlivu na životní prostředí a v jejich udržitelnosti, ale také nám jde o potenciálně zlepšené vztahy v komunitě a propojení občanů nad klíčovým tématem dnešní doby.

Projekt podpořila Nadace OSF / Výbor Dobré vůle – Nadace Olgy Havlové v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

V případě Vašeho zájmu o zapojení do projektu či pravidelném informování o něm neváhejte kontaktovat:

Ivana Hrubá,

ivana.hrub@ekologickavychova.cz

SIMULAČNÍ HRA O DOPADECH KLIMATICKÉ ZMĚNY A ADAPTAČNÍCH OPATŘENÍCH NYNÍ I V ONLINE PODOBĚ!

Přemýšlíte nad tím, jak zajímavě zahrnout do distanční výuky aktuální celospolečenské téma klimatické změny? Přinášíme vám námět, jak žákům atraktivně představit alespoň část této problematiky.

Středisko SEVER vyvinulo v roce 2018 simulační hru „Jak se žije v Podnebíně“. Ta představuje, jaké jsou očekávané dopady změny klimatu v ČR, a jaká adaptační opatření je možné realizovat na místní úrovni. Hra byla sestavena pro žáky od 2. stupně ZŠ, je však vhodná i pro středoškoláky i dospělé.

Hráči se ve hře stávají zástupci obce, kteří se každý rok rozhodují, zda a do jakých adaptačních opatření jejich obec bude investovat. Poté sledují, jestli jim opatření pomohlo vyrovnat se s dopady klimatické situace, které však nelze předvídat. Cílem hry je tedy představit, jak obce mohou reagovat a adaptovat se na negativní dopady klimatické změny.

Nově nabízíme tuto hru i v online podobě, mohou si ji tak pod vedením lektora nebo pedagoga sehrát i žáci v rámci distanční výuky. Po sehrávce hry nabízíme možnost jednoduché analýzy a mapování klimatických opatření přímo v konkrétní obci, taktéž možné provést v rámci distančního vzdělávání.

[Zde](#) můžete nahlédnout, jak hra probíhá.

Pro více informací o možnosti realizace programu kontaktujte Kateřinu Borovinovou

katerina.borovinova@ekologickavychova.cz

PŘEDSTAVUJEME SE

Pokračujeme již tradiční sérii představování našich krajských koordinátorů, začneme s krajem **Olomouckým a Moravskoslezským!**

PETRA FLODEROVÁ

Jmenuji se Petra Floderová, dříve Orálková a pocházím z Prostějova. V Českém svazu ochránců přírody působím od 5. třídy. Hned po studiu oboru biologie, geologie, ochrana životního prostředí na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého jsem začala pracovat v Ekocentru Iris. Dalo by se říci, že můj koníček se mi stal prací. Ve volném čase jezdím ráda na hory, věnuji se různým výtvarným technikám a naší velké zahradě.

Jak ses dostala k programu ŠUŽ?

K programu ŠUŽ jsem se dostala v roce 2010. Tenkrát Jirka Kulich a Lucie Tomášková hledali konzultanta v Olomouckém kraji. Pamatuji si, jak jsme na úvodní seminář jeli do Liberce, kde jsme se pro ŠUŽku nadchli.

Začínali jsme tenkrát já a Eliška Valentová. V těch prvních letech nás nejvíce bavila práce se školami. Dělali jsme s nimi jak pocitové mapy místa, výběr projektů, tak setkání s veřejností. Nejkrásnější okamžiky byly při otevírání realizací. Časem jsme získali ke koordinaci Olomouckého kraje i kraj Moravskoslezský.

Foto: archiv Petry Floderové

V čem vidíš přínosy ŠUŽ pro školy a v čem pro sebe?

Přínos ŠUŽ vidím hlavně v tom procesu. Líbí se mi ten proces učení o místě. Často si žáci až díky ŠUŽ všimnou zajímavé sochy v parku, krásného stromu za hřbitovem, nebo překrásné vyhlídky na nejbližším kopci.

Dívají se na ta známá místa jinýma očima, jinak o nich přemýšlí, chtějí aby jim tam bylo lépe...

Mě obohacují konzultace s učiteli. Už jsme slyšela o tolika nových aktivitách, které si učitelé vymysleli, že by to vydalo na další metodickou příručku.

Jak bude probíhat ŠUŽ ve tvém kraji v příštích měsících, na co se školy mohou těšit a jaké jsou tvé plány na rozvoj ŠUŽ v dalších letech?

Příští měsíce budou překvapením. Stále nevíme, kdy se půjde do školy a moje školy zatím většinu aktivit řeší on-line. Těším se na návštěvu škol. Benešov opředený partyzánskými historkami a Šumperk přezdívaný Malá Vídeň mají velký potenciál. Určitě zde žáci něco zajímavého vymyslí. V dalších letech se chci věnovat intenzivnější práci se školami a trochu mě láká vnést do těch praktických aktivit i polytechnickou výchovu.

PŘEDSTAVUJEME SE

Druhou z koordinátorek je Alice, se kterou se setkávají školy z **Libereckého kraje**.

ALICE HUDCOVÁ

Pracuji ve Středisku ekologické výchovy při Zoo Liberec – DIVIZNA. K ekologické výchově jsem se dostala na vysoké škole, když jsem působila jako lektorka ekologických výukových programů ve sdružení TEREZA. V této práci jsem pokračovala i po vysoké škole, kdy jsem nastoupila do DIVIZNY, tehdy ještě Městského střediska ekologické výchovy Statutárního města Liberce.

Jsem ráda, když mohu dětem zprostředkovat objevování přírody zajímavou a přitažlivou formou a inspirovat učitele pro smysluplnou práci s dětmi. Lektoruji také programy v zoologické zahradě, kde se snažíme dětem ukázat nejen cizokrajná zvířata, ale i význam moderních zoologických zahrad v dnešním světě poznamenaném činností člověka.

Jak ses dostala k programu ŠUŽ?

Program jsem převzala po mých předchůdcích, když jsem se vrátila z poslední mateřské dovolené. Beru ho jako výzvu a možnost rozšiřovat své obzory.

V čem vidíš přínosy ŠUŽ pro školy a v čem pro sebe?

Program pomáhá školám přispívat ke zlepšování životního prostředí a kvality života v jejich okolí. Vede děti k samostatnosti a zájmu o místo a učí je být teď i v budoucnu aktivními občany. Zlepšuje vztahy učitelů a žáků a postavení školy v dané obci. Žáci společně pracují na vybraném projektu a učí se tak důležitým dovednostem pro život. Provázanost výuky s místem, kde žáci a učitelé žijí, je velkým kladem tohoto programu. V rámci ŠUŽ se i já učím nové věci a pracuji tak na svém profesním i osobním rozvoji.

Jak bude probíhat ŠUŽ ve tvém kraji v příštích měsících, na co se školy mohou těšit a jaké jsou tvé plány na rozvoj ŠUŽ v dalších letech?

Ráda bych dostala ŠUŽ do většího povědomí mezi školy Libereckého kraje. V letošním roce se mohou zúčastnit zajímavého programu, k němuž jim nabízíme metodickou podporu a pomoc. Doufám, že se najde odvážná škola, která do programu vstoupí i v této nelehké době, a podaří se nám společně projít labyrintem ŠUŽ a obohatit se navzájem.

ZŠ LUKAVICE - "naše" Muchova lípa 1/2 (text a foto Mgr. Jitka Hájková)

Ve školním roce 2017/2018 se naše škola zapojila do projektu "CIVIS: Zaostřeno na občanské a sociální kompetence" ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy SEVER Horní Maršov. V rámci tohoto projektu jsme ověřovali nově vznikající metodiku (ŠUŽ, pozn. red.), která nyní učitelům pomáhá s mapováním místa, plánováním projektů za účasti širší komunity v obci či městě.

Na škole se do projektu zapojili žáci 3. – 5. ročníku, kteří se na jeden školní rok stali hrdiny cestujícími labyrintem. Jen co poznali sami sebe a místo, ve kterém žijí, začali zjišťovat díky pocitovým mapám, která místa v obci se jim líbí, která jsou nepříjemná pro jejich návštěvu, která jsou historicky zajímavá a podobně. Jen co jsme si prošli všemi kroky, mohli jsme začít s vytyčením vizí, co by mohlo být v obci jiné, lepší. Z našich záměrů jsme vybrali dva – Okolí Muchovy lípy a Úpravu aleje od historické budovy místního Dvora. Záměry si žáci zpracovali do prezentací a dne 15. 5. 2018 vyrazili na Obecní úřad Lukavice, kde své vize představili zastupitelstvu, které se mohlo k navrhovaným úpravám vyjádřit.

Z naplánovaných projektů jsme nakonec společně se zastupiteli vybrali úpravu okolí Muchovy lípy, která je vyobrazena na obraze Alfonse Muchy *Přísaha omladiny u slovanské lípy*. Na konci školního roku došlo k **úpravě břehu kolem tohoto památného stromu a umístění lavičky**. Vše bylo za hojné účasti občanů představeno veřejnosti 25. 6. 2018 na slavnostním dni přímo u Muchovy lípy.

V následujícím školním roce jsme na projekt „Muchova lípa“ navázali. Den Země jsme s žáky školy oslavili 26. 4. 2019 projektem právě u Muchovy lípy. Uklidili jsme její okolí a následně jsme ve skupinách ve škole zjišťovali informace o místní lípě a sepisovali její příběh. Vše jsme zkompletovali a zaslali do **ankety Strom roku**, kterou pořádá Nadace Partnerství Brno.

ZŠ LUKAVICE - "naše" Muchova lípa 2/2

V polovině května zazvonil telefon, na jehož druhém konci byla koordinátorka ankety paní Andrea Krůpová, aby nám sdělila, že byl námi navržený strom vybrán odbornou porotou mezi 12 finalistů stromů z celé ČR. Zástupci nadace na konci května strom v obci navštívili a proběhlo profesionální fotografování lípy pro tvorbu propagačních materiálů v anketě.

A co porotu oslovilo, že byla lípa vybrána mezi finalisty? Muchova lípa se může chlubit například tím, že stála předlohou malíři Alfonsu Muchovi při tvorbě obrazu *Přísaha Omladiny pod slovanskou lípou*, který je součástí jeho díla *Slovanská epopej*. O tom, jak obraz vznikl, kdysi vyprávěl pamětník místnímu obyvateli panu Jiřímu Dudkovi, který o tom umí moc pěkně vyprávět.

Stará pověst tvrdí, že pištící zvířata, která vybíhala z dutiny stromu a vyděsila tak děvčata, když se pod ní chtěla schovat před bouřkou, zachránila děvčatům život, než do lípy udeřil blesk. V současné době slouží dutina lípy jako úkryt pro „kešku“.

Následovala propagace lípy, jejíž pořadí v anketě bylo závislé na počtu online hlasů. Celé léto jsme roznášeli letáky, vyvěšovali plakáty, žáci je vozili s sebou na letní tábory, kde lípu prezentovali, vyšlo několik článků v místním i oblastním tisku. Oslovili jsme i Muzeum Alfonse Muchy, které nám s propagací také pomohlo.

V létě 2019 se uskutečnilo i **Sousedské setkání pod lípou** pro místní občany, které bylo nakonec kvůli deštivému počasí přemístěno do místní Sokolovny. Součástí setkání byla i putovní výstava *Strom roku* s fotografiemi všech finalistů. Ta byla následně vystavena i při Orlické bráně v Žamberku a stala se tak součástí propagace i na veřejných akcích.

Muchovu lípa se nakonec v anketě umístila **na 9. místě** a my jsme si s dětmi za naši snahu mohli udělat dne 3. 10. 2019 krásný výlet do Brna, kde jsme kromě Otevřené zahrady navštívili také Špilberk a večer jsme se zúčastnili slavnostního vyhlášení ankety *Strom roku* v místní Hvězdárně.

Už se těšíme na léto na Sousedské setkání pod lípou - nově založená pravidelná akce pro místní občany, která však díky pandemii nedostala v létě 2020 šanci pro konání. Snad bude moci být navázáno na akci letošní léto 2021, kde se jistě najde prostor i pro prezentaci školy a jejích případných projektů, které s žáky máme v plánu.

ROZHOVOR S UČITELKOU Mgr. JITKOU HÁJKOVOU

Jitka Hájková je ředitelkou malotřídní ZŠ Lukavice (okr. Ústí nad Orlicí).

"Narodila jsem se v Liberci, k jehož okolí mám stále vřelý vztah, i když už v tomto kraji 20 let nebydlím. Po ukončení VŠ v Hradci Králové jsem se přestěhovala do Žamberka, kde jsem v roce 2000 nastoupila jako nezkušená učitelka na malotřídku v Lukavici. Na té jsem zapustila kořeny a pokud mě z ní někdo násilím nevyrve, asi v ní i zestárnu. Na práci s dětmi ve škole mě baví hlavně projektové vyučování, které mi pro práci dává smysl a je pro mě snazší s projekty dosáhnout cíle. EVVO se věnuji od počátku, kdy jsem na školu nastoupila a do pěti let ze mě byl proškolený koordinátor. V této oblasti se i nadále vzdělávám a inspiroji se prací svých kolegyně a kolegů i z jiných škol."

Myslíte, že by si měla ŠUŽ vyzkoušet každá škola?

Určitě by si ho měly vyzkoušet školy, které se zaměřují na environmentální výchovu žáků. U nás na škole je to prioritní oblast, proto nám zapojení do ŠUŽ pomáhá se v této oblasti dále rozvíjet, inspirovat se u kolegů z jiných škol. Společná setkání na školeních jsou také vždy přínosná, ať už po stránce sdílení zkušeností s účastníky, nebo po stránce načerpání nových impulzů, aktivit, námětů pro práci s žáky v oblasti EVVO.

Pro školy, které nejsou zaměřené tímto směrem, to může být impuls, se v této oblasti začít rozvíjet. Velkou pomocí v tom mohou být i publikace, které jsou v rámci ŠUŽ vydávány a distribuovány do škol.

Učitelský tým ZŠ Lukavice - Jitka Hájková uprostřed (foto: archiv J. Hájkové)

ROZHOVOR S UČITELKOU Mgr. JITKOU HÁJKOVOU - pokračování

Je objem práce navíc se žáky na projektu zvládnutelný a šla byste do toho každý rok?

Práce na projektech v rámci ŠUŽ se dá celkem lehce zvládnout napříč různými předměty při běžné výuce. Alespoň na naší malé škole je to takto možné. Je vhodné se opřít o metodiku, která může být pro rozjezd projektu velkou inspirací. A myslím, že nějaký malý projekt se dá zvládnout každoročně. My se o to tedy v oblasti EVVO snažíme, i když nabízené programy střídáme a spolupracujeme s více organizacemi. Nejde tedy každoročně o plnění projektu jen v rámci ŠUŽ.

Pokud by to na některých školách nešlo zvládat v rámci výuky, je vhodné si pro klid na práci na projektu a pro předejití případných komplikací při plnění cílů, zřídit i malou skupinu žáků, kteří mají o danou problematiku zájem a na projektu pracovat s touto skupinou jako s klubem, např. badatelským.

Vidíte na žácích, že by jim práce na projektu byla prospěšná? Baví je?

Žáci si při práci na projektu projdou různými etapami a zkušenostmi. Posílí je to do budoucích projektů a získají sebevědomí, že i oni mohou pro okolí, ve kterém žijí, něco udělat, a že i oni mohou být „ve světě dospěláků“ úspěšní.

Pokud se na jejich projektu pracuje i nadále, vidí v tom smysl a sami přichází s novými náměty, jak místo, které například zvelebili, dále udržovat pěkné, nebo s ním jinak pracovat. My na projektech pracujeme s žáky 1. stupně ZŠ a věřte, že i oni mají co nabídnout...

Co byste poradila učitelům, kteří se ŠUŽ začínají?

Nebojte se, i když budete zpočátku možná „narážet“ na překážky (finanční, časová tíseň, nepochopení ze strany zřizovatele či vedení školy), vytrvejte a nedejte se. Pokud okolí za Vaší práci uvidí pozitivní výsledky a spokojené žáky, v dalších Vašich projektech a plánech se Vás nebude bát podpořit.

Nebojte se také požádat o pomoc někoho, kdo už má s projekty nějaké zkušenosti. Jeho rady mohou být k nezaplacení.

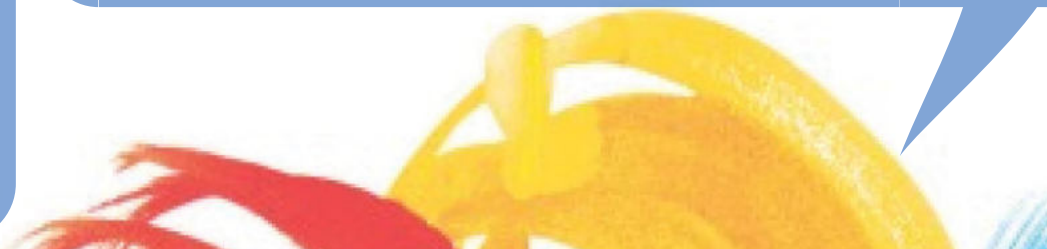
Důležité je nebýt v tom úplně sám. Spolupracujte s někým ve škole, vytvořte si kolem sebe skupinku lidí - tým, kteří Vás podpoří a pomohou Vám s případnou realizací projektu. Vše je pak snazší.

Přináší ŠUŽ něco i Vám osobně?

Já osobně mám velmi ráda projektové vyučování, proto mě každý další projekt v rámci ŠUŽ naplní novými zkušenostmi, obohatí mě o další pohled na práci s žáky.

Překvapili Vás žáci něčím v průběhu práce na projektu?

Velkým prozřením pro mě bylo to, jak umí samostatně navrhovat, plánovat, prosazovat, realizovat i „prodat“ své nápady pro zlepšení prostředí, ve kterém žijí, když k tomu dostanou prostor. Berou vše velmi vážně a za svým cílem jdou s velkým nadšením a odhodláním. A ta jejich radost, když se to nakonec povede, ta je k nezaplacení...

LISTOVÁNÍ O NÁRODNÍM PARKU 1/2

Důležitou součástí práce SEVERu je osvěta a práce s veřejností. Pro naše pracoviště ve východních Krkonoších v Horním Maršově je klíčovým tématem *šetrná neboli měkká turistika*, a to jak pro práci s návštěvníky národního parku, tak s místními obyvateli. V DOTEKU (Domě obnovy tradic, ekologie a kultury) postupně budujeme interaktivní expozici, která hledá odpověď na otázku, jak v krajině udržitelně žít. **Na konci loňského roku jsme dokončili další zajímavý prvek - listovnici, jejímž cílem je ukázat proměny tváře zdejší krajiny v sedmi různých historických etapách, proměny druhové skladby lesa a změny ve výskytu různých druhů zvířat či rostlin.** Návštěvníci si mohou listovnici vyzkoušet, „osahat“ a ovládat pomocí jednoduchých mechanismů.

Změny v krajině si prohlédnou pomocí posuvných rámců se skly, na kterých se prolínají mapy či letecké snímky krajiny a vybrané zajímavé druhy zvířat a rostlin, jejichž výskyt se v různých dobách měnil. Například vlk byl v první polovině 19. stol. v Krkonoších vyhuben a od r. 2011 se zde opět objevuje. Šťovík alpský se přirozeně v Krkonoších nevyskytoval, snad někdy v 16. století ho tu začali pěstovat horalé, kteří sem přišli z Alp, dnes je šťovík problematickým invazním druhem. Každé období charakterizují kromě zmíněných změn v přírodě také životní osudy zajímavých osob - pomocí otáčecích kol se tu na principu „orloje“ objeví např. místní dřevař, podnikatelka hraběnka Černínová, fotograf Lahmer, botanik Šourek, první ředitel KRNAP Miroslav Klapka, spisovatelka Marie Kubátová či profesor Josef Fanta.

LISTOVÁNÍ O NÁRODNÍM PARKU 2/2

Ke krajině také neodmyslitelně patří příběhy - příběhy, které se skutečně staly, životní osudy zajímavých osob a místní pověsti. Ty zde máme zpracované v podobě profesionálně zpracovaných komiksů, návštěvníci se mohou na chvíli posadit a číst si...

Jedinou „nehybnou“ část listovnice představují vitríny s faksimile zajímavých dokumentů jako je např. *Zpráva o stavu královských lesů na Trutnovsku z r. 1609*, časopis *Čechoslaw*, kde r. 1824 vyšel cestopis *Myslimír po horách krkonošských putující*, je tu také deník mladého přírodovědce či *CD Vize Krkonoše 2050 - Přátelství lidí a hor*.

Listovnici vytvořil výtvarník a scénograf Robert Smolík, na tvorbě obsahu a textů se podíleli zaměstnanci SEVERu - Hana Kulichová, Jáchym Škoda, Jiří Kulich.

Listovnice vznikla díky projektu *Listování o národním parku*, který byl podpořen Státním fondem životního prostředí ČR.

Až bude možné opět konat prohlídky pro veřejnost, srdečně vás zveme na návštěvu!

Bližší informace najdete na www.dotek.eu nebo na <https://www.facebook.com/ekocentrumdotek>.

Hana Kulichová, SEVER Horní Maršov

POKRAČOVÁNÍ NAJDETE V LISTOVNICI
- NOVÉ ČÁSTI EXPOZICE JAK ŽÍT A PŘEŽÍT V PŘÍRODĚ A CIVILIZACI!

JE:
- HISTORIE A INTERAKCE
- PRO DĚTI I DOROST
- ZÁBAVA I PRÁCE

VYPRÁVÍ:
- O PŘÍRODĚ A KRAJINĚ
- O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ
- O ZVÍŘETECH A ROSTLINÁCH

NAJDETE V NĚM:
- PŘÍBĚHY A PŘÍBĚHY
- MAPY, OBRAZKY, FOTKY
- NEJLEPŠÍ KNIHY V PŘÍRODĚ

SŘEČNĚ ZVEME NA PROHLÍDKU! ZDARMA!
INFORMAČNÍ DOTEK JE OTVŘEN DENNĚ
9:00 - 17:00, OD ŽEDNÁŘA PO ŽEDNÁŘA
TEL.: 734 243 243, WWW.DOTEK.CZ

LISTOVNICE VZNIKLA V RÁMCI PROJEKTU LISTOVÁNÍ O NÁRODNÍM PARKU
A V RÁMCI FONDU STÁTNÍHO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR

NOVÝ KURZ, KTERÝ VÁS PROVEDE VŠEMI KOUTY PŘÍRODNÍCH ZAHRAD 1/2

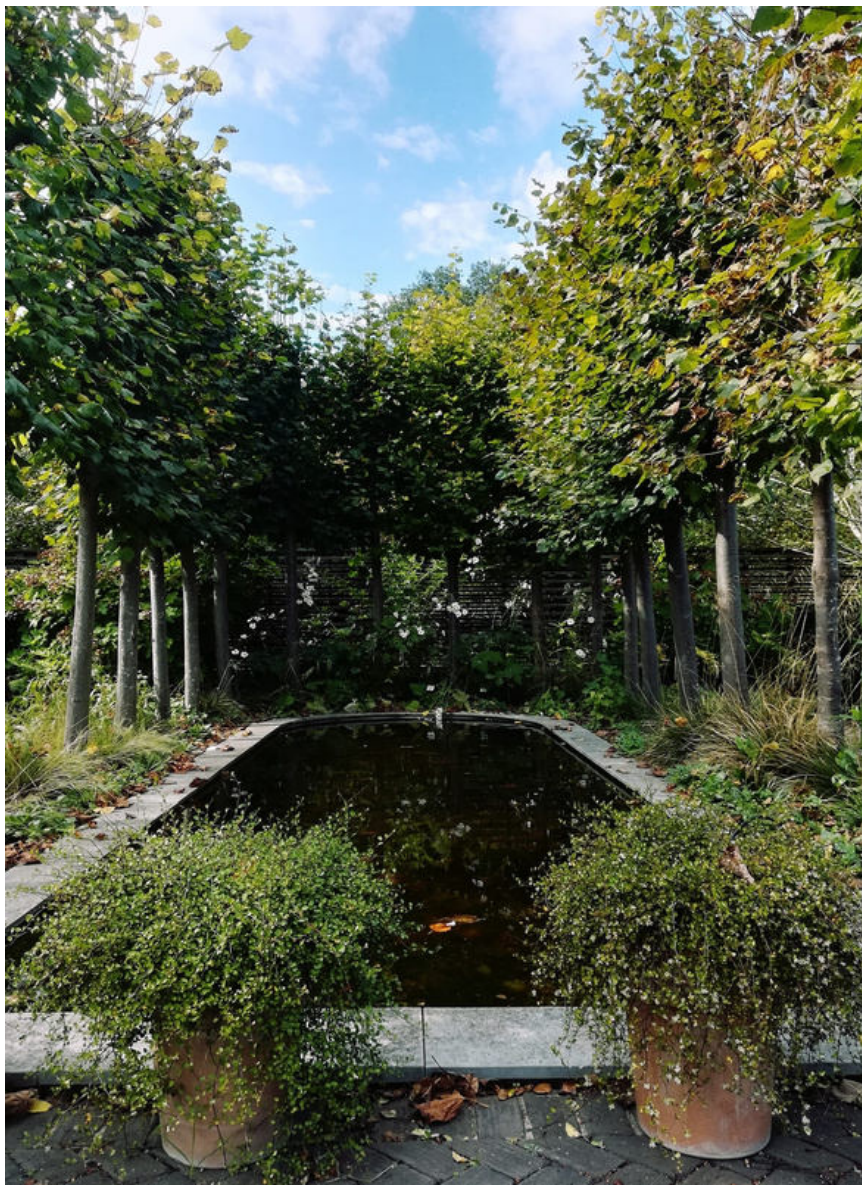

Foto: Richard Medal (CEA)

Projekt Creating Nature Garden and Learning Through It je projekt realizovaný organizací SEVER Horní Maršov za podpory Evropské komise v rámci programu ERASMUS+.

Projekt reaguje na nevyužitý potenciál zahradního vzdělávání a jeho hlavním cílem je zvýšení příležitostí v této oblasti. V rámci projektu, který začal v září 2019, vytváří partnerské organizace ucelený kurz pro vzdělavatele, jenž bude zahrnovat ty nejdůležitější oblasti tématu přírodních zahrad a zahradního vzdělávání. Jedná se o mezinárodní projekt, do kterého jsou zapojené zahraniční organizace s mnoha zkušenostmi v oblasti přírodních zahrad a zahradního vzdělávání obecně.

Konkrétně se jedná o rakouskou organizaci Natur Im Garten, která je považována za zakladatelku soudobého konceptu certifikace přírodních zahrad a do projektu vstupuje jako specialista na zakládání a údržbu přírodních zahrad. Slovenská organizace Centrum environmentálních aktivit (CEA), která se rovněž dlouhodobě zabývá tématem přírodních zahrad a vstupuje do projektu jako odborník na získávání zdrojů a využití zahrad v rámci širší komunity. Organizace SEVER se v kurzu zaměří na své know-how v oblasti vzdělávání, konkrétně v tvorbě zahradních programů a využití zahrady přímo ve školní výuce.

NOVÝ KURZ, KTERÝ VÁS PROVEDE VŠEMI KOUTY PŘÍRODNÍCH ZAHRAD 2/2

I přes mnohé komplikace, způsobené zejména dlouhodobým uzavřením hranic, proběhlo na přelomu loňského září a října projektové setkání v nádherných zahradách města Tulln (Die Garten Tulln). V rámci setkání se lektoři proškoli v know-how rakouské organizace, které spočívá zejména v tvorbě a péči o přírodní zahradu. Rakouští školitelé nás seznámili s jejich venkovní učebnou a s jednotlivými prvky, které můžeme využít ve výuce. Dále s problematikou ekologické ochrany plodin, zahradničení bez rašeliny či přínosu přírodní zahrady v dobách klimatické změny. Školení bylo doplněno o mnoho badatelských aktivit, rovněž vhodných do výuky. Tyto aktivity budou zahrnuty mimo jiné v samotném kurzu, který bude složen ze tří dvoudenních setkání a proběhne na jaře 2022 v Horním Maršově.

V případě zájmu o podrobnější informace můžete kontaktovat koordinátorku projektu
Mgr. Katarínu Čižmárovou, katarina.cizmarova@ekologickavychova.cz

Foto: Richard Medal (CEA)

BIOMIMIKRY – NOVÉ VÝUKOVÉ MATERIÁLY 1/2

Sever je již třetím rokem součástí projektu financovaného z programu Erasmus+ „Learning from nature – biomimicry in education“.

V rámci projektu jsme na jaře 2020 absolvovali s učiteli vzdělávací pobyt v Holandsku, vyvíjeli jsme výukové materiály a chystáme také závěrečnou konferenci a seminář pro pedagogy.

Koncept Biomimikry je přístup k výuce, kdy žákům objasňujeme děje v přírodě a hledáme tam inspiraci pro lidský svět. Mnoho příkladů tohoto přístupu je známých jako užitečné vynálezy pro lidstvo (např. suchý zip vznikl inspirací z květů bodláčí, které se přilepily na srst vynálezce psa). Proto vznikl i vzdělávací koncept, který používá biomimikry jako způsob, jak přistupovat k mezipředmětové výuce a rozvíjet v dětech kreativitu a komplexní přemýšlení o problémech. V této oblasti je v Evropě leadrem holandská organizace Biomimicry NL, která je odborným garantem projektu společně se Samem Stierem z USA.

Výukové materiály pro žáky ve věku 12-16 let (jedná se o lekce, které představují koncepci biomimikry a současně také aplikují tento přístup na přímou práci s žáky) jsou nyní přeložené a jsou k dispozici také učitelům v ČR.

Ukázka výukového materiálu z webu biolearn.eu

BIOLEARN UŽASNÉ VZORY
Uvodní modul k nácviku dovedností pro učení inspirované přírodou

stránka 4

PODROBNÝ POPIS AKTIVIT

1. HODINA – Zrod hvězdy

MÍSTO Uvnitř

1 | POZOROVÁNÍ ŽIVOČICHŮ » OBJEVOVÁNÍ

POMŮCKY A MATERIÁLY
Pracovní list: [W1.1](#)

Při této aktivitě mají žáci začít pozorovat živočichy zblízka. Položí si různé otázky o rostlinné a živočišné říši a dozví se o nich něco nového. Zvolí si určitého živočicha a hledají odpovědi na různé otázky o něm. S pracovním listem [W1.1](#) pracují žáci ve dvojicích.

MÍSTO Uvnitř

2 | OBLASTI » OBJEVOVÁNÍ

POMŮCKY A MATERIÁLY

V této aktivitě si žáci zvolí dvě oblasti, které chtějí u zvoleného živočicha prozkoumat do hloubky. O každé oblasti si kladou určité otázky. Žáci stále pracují ve dvojicích.

BIOMIMIKRY – NOVÉ VÝUKOVÉ MATERIÁLY 2/2

Na webových stránkách www.biolearn.eu se po kliknutí na českou vlajku dostanete na naši národní stránku, zde jsou ke stažení kompletní podklady pro práci s žáky na různá témata. Naleznete zde modul představující 9 principů biomimikry podle Janyne Benyus na příkladech praktických aktivit. Dále stojí určitě za vyzkoušení modul pod názvem *Překonávejme problémy společně – Jak příroda zajišťuje udržitelnost? Jak příroda využívá nadání jednotlivých organismů?*, kde si s použitím dvou týmových aktivit můžete s dětmi ukázat, na jakých principech funguje udržitelnost a jakým způsobem využívá příroda spolupráci. Slovenský tým vytvořil velmi zajímavý výukový modul pod názvem *Zdraví z přírody*, kde se dozvíme, co se od přírody můžeme naučit o zdraví, a žáci si také sami vyzkouší některé postupy. Vzdělávací modul o obalech žákům ukáže, jak nám příroda může pomoci konstruovat udržitelnější obaly.

V druhé fázi projektu vznikly další výukové materiály, které budeme na stránky postupně přidávat – například lekce ke klimatické změně se souborem pokusů vysvětlujících, jak příroda odráží a akumuluje teplo a jak funguje v přírodě koloběh vody, nebo o tom, jak se rostliny brání proti útokům zvnějšku a mnohé další.

Všechny materiály jsou v rámci projektu volně k dispozici, obsahují podrobný postup pro učitele, pracovní listy i doprovodné prezentace. Pokud si je ze stránek stáhnete a vyzkoušíte, budeme rádi za vaše zkušenosti a zpětnou vazbu k jednotlivým programům, které si můžete upravit pro vlastní potřebu a věříme, že budou pro vaši práci užitečné.

Mgr. Milada Dobiášová, SEVER Horní Maršov, koordinátorka projektu za ČR, milada.dobiasova@ekologickavychova.cz

Ukázka výukového materiálu z webu biolearn.eu

OBALY

Jak nám může příroda pomoci zkonstruovat udržitelnější obaly?

VĚK
12–17

TRVÁNÍ
Příprava:
cca 30 minut
Aktivita:
cca 95 min. / 2 vyuč. hodiny

VZDĚLÁVACÍ OKRUHY

- Člověk a příroda
- Přírodopis
- Design a konstruování

SOUHRN

Tak jako naše potraviny a řada dalších výrobků, má svůj obal i každý organismus – my máme kůži, krab krunýř, banán slupku, ústlice lasturu, kokosový ořech skořápku; ananas funguje jako sáček na semena a svůj obal má i každá buňka v našem těle. Jak nám mohou konstruktivní řešení vytvořená přírodou pomoci najít řešení našich vlastních problémů s obaly?

PŘÍRODNÍ PRINCIPY

- 3 – V přírodě se forma uzpůsobuje účelu
- 4 – V přírodě se všechno recykluje
- 6 – Příroda staví na rozmanitosti
- 7 – V přírodě jsou zapotřebí lokální znalosti

UČEBNÍ CÍLE

- Žák pochopí škálu funkcí, které plní různé druhy obalů.
- Žák dovede učít novou funkci v přírodě.

AKREDITOVANÉ VZDĚLÁVACÍ AKCE SEVERU

UČÍME SE V ZAHRADĚ

12. května 2021, 8.30–15.00

Seminář pro pedagogy 1.stupně ZŠ

Jak využít školní zahradu či přírodu v blízkosti školy k výuce předmětů jako je český a cizí jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodověda? Praktické ukázky metod a forem výuky různých předmětů, metodické poznámky k využití prostředí k naplnění tematických okruhů a průřezových témat, výhody a rizika výuky v terénu, rozvoj kompetencí při výuce v přírodním prostředí.

Místo konání: SEVER Horní Maršov, DOTEK-Dům obnovy tradic, ekologie a kultury, Horská 175

Lektorka: Mgr. Milada Dobiášová, SEVER

Cena: 600 Kč, platba fakturou. Účastníci obdrží akreditované osvědčení.

Uzávěrka přihlášek: 5. května 2021

Adresa pro přihlášení: sever-prihlasky@ekologickavychova.cz, do předmětu napište: Učíme se v zahradě

DRUŽINY VENKU

20. května 2021, 10.00 – 16.00

Pro pedagogy školních družin, lektory environmentální výchovy a pedagogy volného času

Rádi byste se inspirovali, jak využít školní zahradu a blízkou přírodu pro činnost školní družiny a volnočasové aktivity? Praktický seminář vám nabídne různé metody v oblastech badatelství, volné i řízené hry, vnímání přírody, relaxace a zahradní terapie. K ukázkám činností využijeme přírodního prostředí v okolí Podorlického skanzenu Krňovice, který nám poskytne zázemí a prostor pro diskusi a sdílení.

Místo konání: Podorlický skanzen Krňovice, Krňovice 34, 503 46 Třebechovice pod Orebem

Lektorka: Bc. Lenka Hronešová, SEVER

Cena semináře: 600 Kč, platba formou faktury. Účastníci obdrží akreditované osvědčení.

Uzávěrka přihlášek: 15. května 2021

Adresa pro přihlášení: lenka.hronesova@ekologickavychova.cz, tel. 739 203 209

PLÁNUJEME A BUDUJEME ŠKOLNÍ ZAHRADU

3. června 2021, 8.30–15.00

Seminář pro učitele 1. a 2. stupně ZŠ, středních škol, vychovatele školských zařízení, pro učitele - vedoucí školních zájmových kroužků a klubů, pro pedagogy volného času, ředitele a pomocný pedagogický personál

Jak správně naplánovat a vybudovat školní zahradu? Kde začít, kam směřovat a jaké jsou základní tipy a rady při přetváření pozemku? V průběhu semináře si každý účastník naplánuje postupný rozvoj a péči o svou školní zahradu. Zjistí, jak se dělá SWOT analýza prostředí, myšlenková mapa využívání školní zahrady, či jak odhalit specifika konkrétní zahrady. Nebude chybět ekonomika zahrady, zdroje financování a portfolio odborníků, na které se můžete obracet o další rady. Dozvíte se, co je zahradní pedagogika, jak lze zahradu využívat pro výuku, jaká je historie školních zahrad a jaký má pobyt v zahradě význam pro duševní a tělesný rozvoj dětí. Příklady dobré praxe.

Místo konání: SEVER Horní Maršov, DOTEK-Dům obnovy tradic, ekologie a kultury, Horská 175

Lektorky: Mgr. Michaela Glovňová, Mgr. Šárka Škodová, SEVER

Cena: 600 Kč, platba formou faktury
Účastníci obdrží akreditované osvědčení.

Uzávěrka přihlášek: 28. května 2021

Adresa pro přihlášení: sever-prihlasky@ekologickavychova.cz, do předmětu napište: Plánujeme zahradu

Specializační studium pro školní koordinátory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)

Nový ročník studia určený především pedagogům 2. stupně ZŠ a SŠ bude otevřen v r. 2021

(zahajovací kurz proběhne v srpnu, během následujícího školního roku proběhnou 4 třídní semináře, závěrečný kurz o prázdninách 2022).

Jde o studium “výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy“ dle 89 vyhlášky č. 317/2005 Sb., které je předpokladem zařazení koordinátora do příslušné platové třídy a přiznání specializačního příplatku (a tedy i jeho odměňování). Studium je určeno absolventům magisterského programu pedagogického typu nebo absolventům magisterského programu nepedagogického typu doplněného pedagogickým minimem.

Uzávěrka předběžných přihlášek je do konce února 2021. Lze zařadit do druhé vlny šablon!

Více informací naleznete [ZDE](#).

Máte-li o studium zájem, obraťte se na **Hanu Kulichovou, tel. 739 203 204, hana.kulichova@ekologickavychova.cz**

ZMĚNA JE V NÁS ANEB JAK KOMUNIKOVAT ENVIRONMENTÁLNÍ TÉMATA

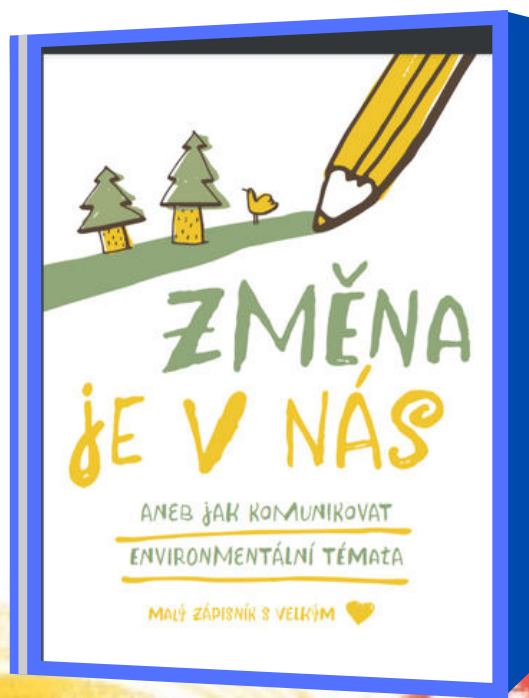
CHCETE MĚNIT SVĚT K LEPŠÍMU? A JEŠTĚ PRO SVÉ NÁPADY NADCHNOUT OSTATNÍ?
TENTO “**MALÝ ZÁPISNÍK S VELKÝM SRDCEM**” OD VZDĚLÁVACÍHO CENTRA TEREZA VÁM
UKÁŽE, JAK NA TO.

V elektronické podobě zde:

<https://www.mladireporteri.org/files/zapisnik-el.pdf>

Každá ochrana přírody a životního prostředí začíná **komunikací**. Útlý, ale zábavný a inspirující zápisník ukazuje cesty, jak své nápady na změny dobře prezentovat. Je plný ukázek a příběhů a nechybí ani kreativní prostor pro rozvoj vlastních nápadů. Autorky vybraly ty nejdůležitější principy z oblastí PR, komunikace, psychologie a marketingu. Na konkrétních příkladech úspěšných environmentálních kampaní z celého světa nám ukazují, jak je v praxi může jednoduše využít každý z nás.

Zápisník je určen pro starší žáky a studenty, ale může oslovit každého, komu záleží na životním prostředí.

SVĚT, KTERÝ CHCEME - ČESKÁ STOPA VE SVĚTĚ

Jak přispívá Česko k plnění Cílů udržitelného rozvoje?

To se dozvíte v publikaci "Svět, který chceme - Česká stopa ve světě", kterou připravila Asociace společenské odpovědnosti (A-CSR) s Ministerstvem zahraničních věcí, Charitou Česká republika, Českou rozvojovou agenturou a OSN Česká republika.

Prolistujte si brožuru na [tomto odkazu](#).

Škola pro udržitelný život a Místně zakotvené učení Newsletter únor 2021

Redakce: Silvie Kozlovská, Eliška Hájková

Editace: Silvie Kozlovská

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.

Foto: archiv SEVERu (není-li uvedeno jinak)

E-mail programu: suz@ekologickavychova.cz

Kontakt pro Newsletter: silvie.kozlovska@ekologickavychova.cz

Středisko ekologické výchovy SEVER - Národní koordinátor programu Škola pro udržitelný život

www.skolaprozivot.cz

www.sever.ekologickavychova.cz

<https://www.facebook.com/skolaprozivot>

Příští uzávěrka newsletteru pro vaše náměty a příspěvky: **15. 5. 2021**

Příjem vašich námětů a příspěvků na facebook a web: **průběžně**

Zapojte se do projektu PLACE / 5 cest k lepšímu životu

PLACE = Paths to Learning: Active Community Exploration

(Cesty učení: aktivní poznávání skrze místní společenství)

Kdo se může přihlásit:

Hledáme pět škol (z každé 2 učitele, kteří pracují s dětmi ve věku 8-15 let). Po dvou letech bychom chtěli pracovat se 100 zapojených žáků, kteří by měli mít zvýšené povědomí o místě, v kterém žijí a byli zapojení do života místní komunity.

Učitelé budou rozvíjet své dovednosti při přípravě dětí v oblasti kritického myšlení o místních tématech. Účastníci projektu si posílí vlastní povědomí o místě a naučí se využívat práci s místem při výuce. Učitelé si zároveň osvojí techniky, které jsou v souladu s trendy vývoje vzdělávání.

Jak budeme společně pracovat?

- budeme zkoušet zapojovat do výuky metody, které se tradičně používají v neformálním vzdělávání, které se týkají místně zakotveného učení. Konkrétně se bude jednat o questing, venkovní učení, využití přírodní zahrady pro terapii, filozofie pro děti a servisní učení.
- budeme pracovat s místem, ve kterém žijeme, a probudíme v dětech chuť zajímat se o svou komunitu a něco pro ni dělat
- připravíme praktickou příručku pro učitele k této problematice
- připravíme sadu materiálů pro učitele
- k dispozici budete mít vstupní příručku připravenou odborníky z Velké Británie, Česka a Slovenska
- budeme se setkávat a jednotlivé metody konzultovat

Co od Vás očekáváme?

- ochotu zařadit do své výuky a vyzkoušet některé ze způsobů vzdělávání, kterým se projekt PLACE věnuje
- pomoc při tvorbě materiálů pro praktické využití ve výuce: vytváření textů, nahrávek a podporu žáků při jejich tvorbě
- ochotu se pravidelně scházet (cca 1 krát za 2 měsíce) a poskytovat zpětnou vazbu k využívání materiálů
  - pomoc při organizaci závěrečné konference

Vaše zapojení do projektu by bylo od 1. 6. 2021 do 31. 8. 2022

Erasmus+

PŘÍLOHA 1 - POKRAČOVÁNÍ

Co se při zapojení do projektu naučíte:

- co je to místně zakotvené učení a jakými vzdělávacími přístupy se mu lze věnovat
  - jak pracovat s těmito přístupy ve výuce
    - jak vytvářet questy
  - jak více zapojit žáky do života komunity
- jak do výuky zapojit místo, v kterém žijeme

Co je to MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ?

Místně zakotvené učení je způsob vzdělávání, které využívá všech aspektů místního prostředí (přírodních, kulturních, historických a socioekonomických souvislostí) jako jednotícího kontextu pro výuku; klade důraz na občanské zapojení v projektech, které mají praktický význam pro obec a slouží komunitě (tzv. servisní projekty); buduje sociální kapitál; podporuje vznik a rozvoj místních partnerství.

Časová náročnost práce na projektu:

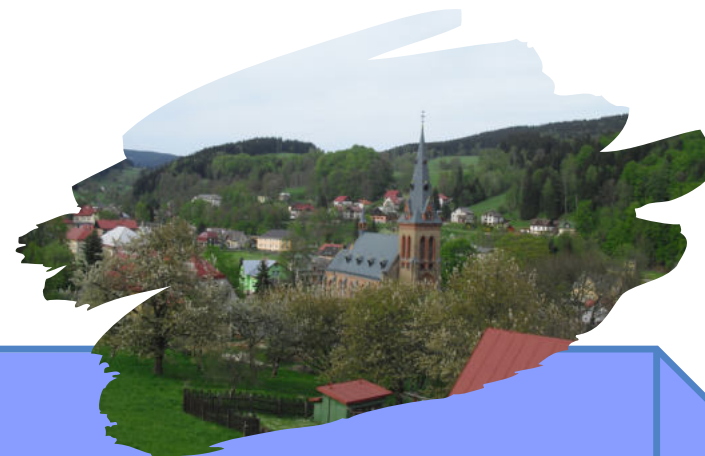
- 10 hod. měsíčně (z toho předpokládáme 1-2 hodiny v rámci výuky, 4 h na metodická setkávání - semináře, 4 h na přípravu) – od června 2021 do srpna 2022. Celkem 15 měsíců práce.
  - 1x za 2 měsíce společná schůzka na cca 3 hodiny
  - účast na konferenci v červnu 2022

Finanční podmínky:

- odměna za práci 160 Kč/hodina (na DPP)
- cestovné se vám bude hradit formou navýšení počtu hodin

Harmonogram setkání:

- červen 2021- společné úvodní setkání v odpoledních hodinách, cca 3 hodiny
  - schůzka v září 2021
  - schůzka v říjnu 2021
  - dále schůzky 1x za 2 měsíce
  - závěrečná konference v červnu 2022 (společné setkání škol, prezentace výsledků)

Pozn. Je vhodnější pracovat po celou dobu projektu se stejnou skupinou žáků (= velikost školní třídy).

Za SEVER: Jáchym Škoda a Jakub Vebr

Partnerské organizace:

- SOSNA - Slovensko
- DEED (Development Education in Dorset) - Velká Británie
- Cumbria Development Education Centre - Velká Británie

Kontaktní osoba:

Jáchym Škoda

tel. 602156641

jachym.skoda@ekologickavychova.cz

POZVÁNKA NA ONLINE DEBATU

Jak prostřednictvím vzdělávání podporovat demokracii v 21. století?

PONDĚLÍ 15. ÚNORA 2021 V 17:00 AŽ 19:00

Zveme vás na online debatu, která proběhne v předvečer konference Pěstuj demokracii! zaměřené na podporu demokratické kultury a dialogu.

Hosté debaty:

- Tomáš Dvořák, sociolog, PAQ Research
- Jan Krajhanzl, sociální psycholog, Fakulta sociálních studií, Masarykova univerzita
- Jan Hlávka/Tomáš Lengál, učitelé z Gymnázia Frýdlant
- Denisa Binderová, studentka SŠ, aktivní členka Sokola
- Petr Čáp, výkonný ředitel NS MAS a metodik občanského vzdělávání

Moderuje: Martina Mašková, Český rozhlas Plus

Debata je zdarma a je určena veřejnosti, žákům a učitelům zejména středních škol.

Prosíme vás o registraci: <http://bit.ly/2LUTXPs>

Odkaz pro spuštění události vám dorazí v den konání akce do registrovaného e-mailu.

Kontaktní email: katerina.sequensova@clovekv tisni.cz

*Akce se koná v rámci projektu s názvem "UBUNTU – škola demokratického občanství",
podpořeného z OPVVV, výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II, č.
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008129.*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PŘÍLOHA 2 - POKRAČOVÁNÍ

POZVÁNKA NA ONLINE KONFERENCI

Online konference demokratické kultury: Pěstuj demokracii!

ÚTERÝ 16. ÚNORA 2021 V 9:00 AŽ 12:00

Cílem akce je sdílení dobré praxe a inspirace, jak pěstovat demokracii a motivovat k tomu mladé lidi.

Program akce je možné využít jako online výuku.

Během konference budou prezentovány příklady školních projektů a příspěvky odborníků.

Pozvání přijali:

- Tomáš Hazlbauer, ředitel Centra pro demokratické učení
- Klára Berg z Institutu aktivního občanství
- Jakub Čech, studentský aktivista a novinář
- Robert Netuka, známý pod pseudonymem TUKAN, představitel slam poetry

Moderuje: Martina Mašková, Český rozhlas Plus

Konference je zdarma a je určena především žákům a učitelům středních škol i dalším zájemcům z řad vzdělavatelů.

Prosíme vás o registraci: <http://bit.ly/3a1ISFq>

Odkaz pro spuštění události vám dorazí v den konání akce do registrovaného e-mailu.

Akce se koná v rámci projektu s názvem "UBUNTU – škola demokratického občanství", podpořeného z OPVVV, výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II, č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008129.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

